

Lea Wermelins prædiken ved gudstjenesten på Folkemødet

Taler

Lea Wermelin
Miljøminister

Dato

19. juni 2022

Sted

Allinge Kirke

"Vær ikke bekymrede. Vær ikke ængstelige. Tænk ikke på, hvor maden skal komme fra. Eller hvordan I får tøj på kroppen.

Bare se på fuglene. Se på liljerne! Tænk på græsset!"

Det lyder så nemt, det Jesus beder disciplene om.

Det lyder næsten lige så legende let som omkvædet i en af de store Disney-film, jeg så som barn:

En film, der – ligesom teksten i Lukas-evangeliet – har naturen som omdrejningspunkt. Men hvor det glade budskab synges af et vortesvin som bas og en surikat som tenor: "*Hakuna matata*", synger de.

"Bare tag det roligt!" Vær ikke bekymrede.

Det lyder nemt. Men det er *ufatteligt* svært.

For der *er* jo nok at bekymre sig om:

Der er krig i Europa og en klimakrise, som truer kloden. Der er mikroplast i verdenshavene, inflation og risikoen for nye pandemier.

Der er også hverdagen, der skal hænge sammen, med *alledens* bekymringer. Opvask og indkøb. Børnefødselsdage, man får arrangeret lidt for sent. Og børn, der altid vågner lidt for tidligt.

Og hvad hjælper det så at gå en tur i skovens dybe, stille ro. Eller at tage ud på en

hede, et sted, som ingen ser?

Hvad skal vi dog kunne lære af naturen? Af at lægge mærke til, 'hvordan fuglene finder føden, og hvordan liljerne gror' – som Jesus siger til disciplene.

Måske er et af svarene, at naturen ikke kan løse vores problemer.

Men den kan løsne op for mange af vores bekymringer.

Jeg tror, mange af os kender til, at skuldrene sænker sig en smule, når vi kommer ud i det fri. Når vi bliver blæst godt igennem ved havet, går tur i skoven, eller bare sidder i fred og ro i en park.

For snart to år siden var jeg på vej op ad Råbjerg Mile. Den her store vandreklit på spidsen af Nordjylland.

Jeg mødtes med en gruppe mennesker, der havde to ting til fælles:

- 1) At de havde ondt i sjælen.
- 2) Og at det hjalp dem at komme ud i naturen.

De var med i et projekt for psykisk sårbare. Arrangeret af Erik: En ildsjæl fra Nordjylland, der selv har kæmpet med at have ondt i sjælen. Men siden har fundet ro og lindring i naturen.

Som en af deltagerne sagde til mig, da vi gik mod toppen af klitten, med bare tæer i det dybe sand: "Naturen spørger ikke om din diagnose."

Og sådan er det med naturen. Den behøver ikke at *gøre* noget, for at *give* os noget. Den skal bare være der – og vi skal være i den. Fuglen er fugl. Og liljen er lilje. Og det er nok.

Vi behøver heller ikke at *sige* noget for at være i naturen. Den afkræver os ikke svar. Hverken om diagnoser, om hvordan det *egentlig* gik med vores nytårsforsæt i 2016, eller hvor mange likes vi har fået på Instagram.

Men selvom den ikke spørger os, hvad der er galt. Så kan den alligevel næsten

tale til os. Der kan være ”salig jubel, skønt alt er tyst”, som vi synger.

Og netop det, at man ikke behøver at sige noget i naturen, kan jo være meget rart indimellem. Ikke mindst oven på et Folkemøde, hvor man måske er blevet bombarderet af ord.

Som vi lige har sunget i ”Op al den ting, som Gud har gjort”, kan det være svært at finde ord for det, naturen giver os.

”Mine ord vil ikke meget sige”, skriver Brorson – i en salme, som vel at mærke rummer nogle af de måske smukkeste ord, der er skrevet om vores natur.

Den handler om den gave, vores natur, vores klode og livet er.

Om, hvordan selv det mindste, Gud har skabt, er stort.

Men også om, hvordan vi selv kan føle os små i den store natur.

For her handler alting ikke om os.

Naturen gør ikke forskel på os, om vi er glade eller kede af det. Fattig eller rig. Ung eller gammel.

Har det regnet, er mosset vådt at sidde på. Blæser det, bliver din kind kold. Og kommer solen frem, bliver den varm igen.

Fuglene synger ikke smukkere for dig, fordi du er ornitolog.

Selv ikke de mægtigste konger kan sætte et blad på en nælde.

Og du kan stadig træde en kokasse godt fast under gummistøvlerne, selvom du er miljøminister.

På den måde kan naturen sætte tilværelsen i perspektiv. Og minde os om, at ”livet er mere end maden, og legemet mere end klæderne”, som der står i dagens tekst.

Og det er måske dér – når vi føler os små i det store og kigger op på den blinkende stjerneflok – at vores bekymringer kan skrumpe en smule.

Men betyder det så, at vi helt skal glemme bekymringerne og problemerne? Leve livet som Timon og Pumba i junglen: ”*Hakuna Matata*. Tag det roligt. De andre klarer nok skærene for os”.

Nej, sådan tror jeg ikke, det er.

Og selvom jeg ikke er teolog, tror jeg heller ikke, det er det, Jesus vil sige til disciplene.

For godt nok siger han, at de ikke skal bekymre sig eller være bange. Men han siger samtidig, at de skal søge Guds rige. At de har en opgave. Og masser at gøre.

De må bare ikke lade bekymringerne gøre dem magtesløse.

En af mine store bekymringer som miljøminister er den naturkrise, vi står i. FN har anslået, at omkring én million arter globalt står til at uddø, hvis ikke vi gør noget.

I vores tid tror jeg, det kan være helt svært for os at forstå, at noget på den måde kan gå tabt for altid. For vi er blevet vant til, at alt kan lagres, *screenshottes* eller ses *on demand*.

Nogle har prøvet at gøre naturens værdi op i kroner og øre. På den svimlende værdi, det har, at vi har insekter til at bestøve vores planter. At der er fisk i havene. At vi har træer, der kan rense vandet, og tangskove, der kan beskytte kysterne mod oversvømmelser.

Og den værdi *er* vigtig.

Men vi gør også en fejl, hvis vi kun gør naturen op i det, der har direkte nytte for os mennesker. For naturen har også værdi i sig selv. Ligesom den kan minde os om, at der findes masser af mening og skønhed i det, vi eller ser som unyttigt.

Fra Det Gamle Testamente kender vi historien om Noa, der redder alle verdens dyr fra syndfloden.

Og det er jo ikke kun køer og får, honningbier og høns, der får en plads på Noas ark.

Nej, det er ”alle levende væsener”, som der står skrevet.

Hugormen og hvepsen. Sommerfuglen og solsorten. Myggen, der stikker, og mågen, der skriger. Alle kommer de med, må vi forstå.

”Det mindste, han har skabt, er stort”, for nu at vende tilbage til Brorsons salme.

På samme måde har vi også i dag – midt i både en klimakrise og en naturkrise – et ansvar for at tage bedre vare på den klode, vi er blevet givet. Så vi kan give den videre i god stand.

Måske man kan kalde det næstekærlighed – hvor ’næsten’ også gælder de næste *generationer*.

Så de *også* kan opleve at føle sig små i det store. Blandt fuglene, der hverken sår eller høster. Og blomsterne, der hverken arbejder eller spinder.

Og så de også kan få et nyt perspektiv i det fri. Finde ro til at lægge bekymringerne lidt væk. Og måske endda erstatte dem med håb og handlekraft.

Skal vi lykkes med det, har vi – ligesom disciplene – masser at gøre. Og vi kan have mange bekymringer. Men vi må ikke lade dem tage magten fra os.

Det kan lyde nemt. Det *er* svært. Men hvis vi sætter os i det våde mos. Og prøver at lære af fuglene og blomsterne. Så tror jeg allerede, vi er godt på vej.

Kilde

Manuskript modtaget fra taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet, Socialdemokratiet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lea-wermelins-praediken-ved-gudstjenesten-paa-folkemoedet-2022>